

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

▼ CZV neprané 25 kg.....	7,49 Kč/kg
▼ OOC neprané 25 kg	8,09 Kč/kg
▼ Spotřebitelské ceny	13,56 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství Česká republika

V průběhu uplynulého čtrnáctidenního období na domácím trhu brambor, se situace v podstatě uklidnila. Všechny kategorie cen konzumních brambor začaly svorně oslabovat. Jedná se však pouze o posuny v řádu několika haléřů, takže se žádné drama nekoná. Bouřkové a přeháňkově bohaté počasí však komplikuje venkovní práce zemědělcům, proto se vyorávky brzdí a kvalité hlíz, především raných odrůd, to rozhodně také nepřidá. Lepší pozice v tomto ohledu se dá očekávat u polopozdních a pozdních odrůd brambor, kde bývá kvalita lepší. To by se pozitivně mohlo odrazit i v cenách a zemědělci by tak mohli dosáhnout alespoň uspokojivých hodnot profitu.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh ve 33. a 34. týdnu roku 2010 takto:

CZV konzumních brambor 7,49 Kč/kg
(proti 32. týdnu 2010 pokles o 0,09 Kč/kg)

OOČ konzumních brambor 8,09 Kč/kg
(proti 32. týdnu 2010 pokles o 0,28 Kč/kg)

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 5,00 do 13,90 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla jednoznačně raná Impala, pokračuje Marabel a Princes s cenami poněkud více mezi 5,00 až 9,00 Kč/kg.

Obchodníci prodávali konzumní brambory za cenu (OOČ) v rozsahu 5,00 – 11,20 Kč/kg, s nejčastějším zastoupením odrůd Impala, Marabel a Adora.

Spotřebitelské ceny se ve 33. týdnu 2010 podle oficiálního šetření ČSÚ dostaly na hodnotu 13,56 Kč/kg, tedy klesly o 0,58 Kč/kg proti minulé hodnotě.

V uplynulém období se CZV proti 34. týdnu 2009 tentokrát zvýšily o 3,35 Kč/kg, ceny obchodníků OOC

se meziročně mírně zvýšily o 2,49 Kč/kg. SC v tomto srovnání ovšem silně stouply o 4,25 Kč/kg.

Evropská unie

Ke konci srpna na trzích v západní Evropě dominovaly rané brambory. Na burze v Nizozemí se kotace k 27.8. 2010 dostaly (u kalibrace 40 mm+) na úroveň 150,2 – 195,5 EUR/t. Ve Francii na burze dosahovaly kotace raných brambor kalibrovaných na 35 mm+ hodnot 150,2 – 190,6 EUR/t, v Belgii, ve stejném kalibru měla tato komodita kotace v rozmezí 117,3 – 124,6 EUR/t.

V **Německu** trpěla úroda raných brambor na počátku července nadměrným horkem. Teplota dosahovala běžně až 34 °C, část ploch byla bez závlah, a tam se pokles výnosů projevil nejvýrazněji. V polovině července spadly teploty na 25 °C a prudké bouřky i přeháňky zase naopak brzdily plynulost vyorávek. Podle posledních odhadů se sadbová plocha snížila meziročně o 3 %, ceny farmářů se dostaly ke konci srpna do rozmezí 193 – 203 EUR/t.

Ve **Velké Británii** dosahovaly týdenní průměry kotací burzy Eurex termínovaných kontraktů brambor v Londýně k dodání v dubnu 2011 hodnoty 139,60 GBP/t (k 13.8. 2010). Kotace dále oslabila v dalším týdnu, kdy byla na úrovni 139,25 GBP/t, ovšem následně zase získala na konečných 139,50 GBP/t. Pro srovnání kotace z předešlého roku posilovaly daleko výrazněji, z původních 101,32 GBP/t (k 13.8.) na konečných 123,76 GBP/t. Kotace letošní úrody se k 20.8. dostala na 171,1 GBP/t, další týden však mírně oslabila a zavírala na 161,06 GBP/t. Volný prodej nabídl kotace k 20.8. za letošní úrodu na 171,1 GBP/t, a uzavíral k 27.8. na 166,75 GBP/t.

V **Polsku** je odhadován meziroční pokles sadbové plochy brambor. Tento trend je zde patrný už několik let po sobě. Nejvíce se to projevuje na jihu Polska, kde se úbytek očekává proti roku 2009 v řádu 3 – 30 %.

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2010

Období zjištění ceny 34. týden 2010

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,90	7,10	7,00	-
CARRERA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	8,70	9,00	8,90	0,05
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,00	13,90	7,95	-0,05
INOVA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,10	8,00	7,67	0,59
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,20	7,00	6,25	-0,48
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,00	6,40	5,73	0,00
VELOX	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,20	8,00	6,75	-
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,00	13,90	7,31	-0,15
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	11,60	16,50	14,41	-0,03

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklečích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2010

Období zjištění ceny 34. týden 2010

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,00	8,05	6,73	0,40
ADORA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,50	9,60	8,35	-0,61
BELANA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	10,50	10,90	10,73	-
CARRERA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,00	10,00	8,13	-0,14
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,90	11,20	8,25	-0,31
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,00	9,50	7,98	-0,27
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 15/25 kg	5,00	11,20	8,15	-0,21
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	12,00	18,00	15,39	-0,07

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklečích, u Nových brambor je velikost balení 15-25 kg. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu vydání bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory	22.	19,48	20,75	19,47	21,30	19,80	22,23	20,50	17,34	21,51	21,40	18,54	19,12	20,49	19,68	20,12
	24.	19,19	19,08	18,68	18,30	15,35	19,23	19,17	19,18	20,68	18,90	18,02	18,42	18,41	17,53	18,58
	28.	15,94	15,13	15,63	13,42	15,13	14,11	14,15	13,44	13,93	15,31	14,43	14,55	14,46	13,22	14,49
	31.	15,19	14,50	14,39	14,31	13,81	13,52	14,35	13,06	14,08	13,98	14,17	14,98	14,45	13,24	14,14
	33.	13,64	12,83	13,66	13,08	13,66	13,35	13,74	13,12	13,42	14,15	14,20	14,31	14,13	12,60	13,56

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; Pramen: ČSÚ

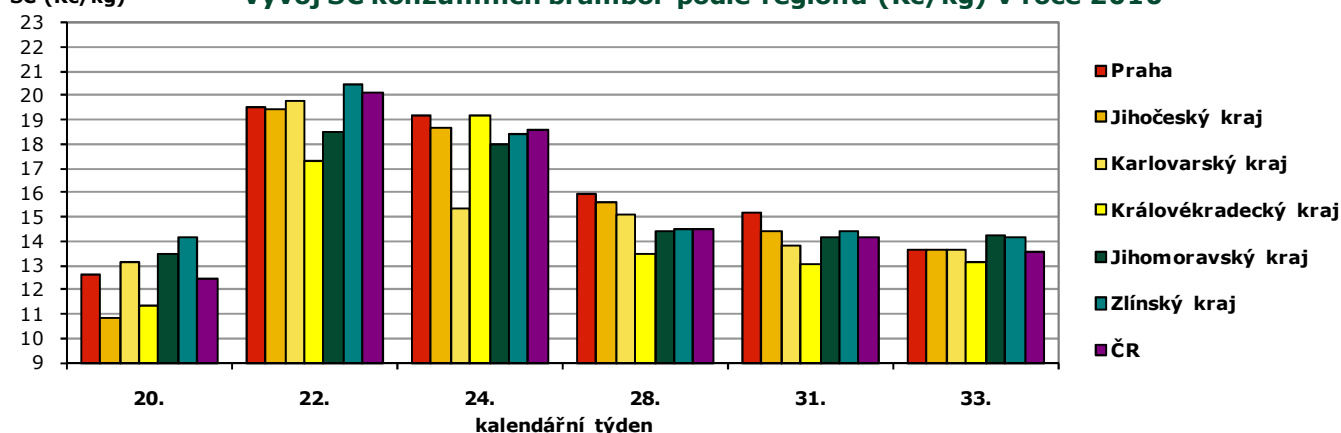

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2010/2011	2009/2010	2010/2011	2009/2010
26. týden 10	6,26	5,56	8,49	6,49
28. týden 10	7,43	5,83	8,76	6,25
30. týden 10	7,48	4,62	8,62	5,97
32. týden 10	7,58	4,70	8,37	5,58
34. týden 10	7,49	4,14	8,09	5,60

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

SC (Kč/kg) Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg) v roce 2010

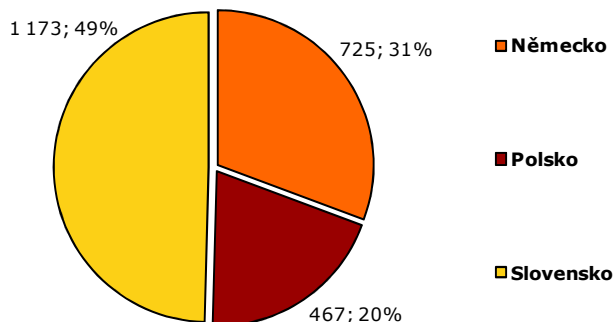
Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraniční obchod ČR – vývoz raných a konzumních brambor v období 1.6.-30.6. 2010

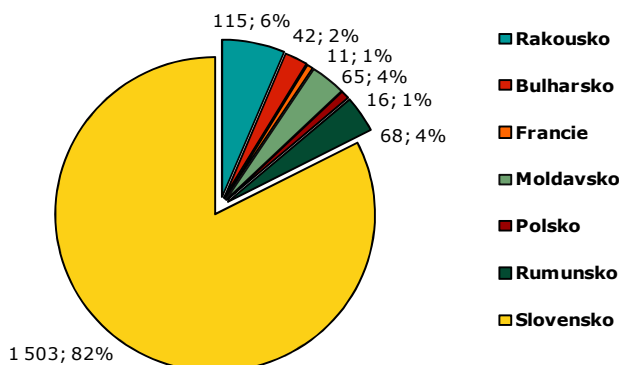
V červnu 2010 bylo z ČR podle oficiálních údajů ČSÚ **vyvezeno celkem 2 366 t raných brambor (KN 0701 9050)**. Z tohoto objemu byl největší díl, celá polovina (1 173 t, 49 %) vyvezena na Slovensko. Druhá pozice připadla Německu, kam putovala téměř třetina vývozu (725 t, 31 %). Pomyslný bronz náleží Polsku s 467 t brambor. Viz graf níže.

Pravý dolní graf zohledňuje rozložení **exportu konzumních brambor (KN 0701 9090) v období červen 2010**. Jasný prim zde zaujímá Slovensko, kam putovala drtivá většina vývozu (82 %; 1 503 t komodity). Druhá pozice připadá Rakousku (115 t; 6 %), a konečně třetí je Rumunsko (68 t brambor). Podrobnější informace v tomto období uvádí graf níže.

Vývoz raných brambor
období: VI 2010 (t;%)
celkový vývoz KN 0701 9050 = 2 365,7 t

Vývoz konzumních brambor
období: VI 2010 (t;%)
celk. vývoz KN 0701 9090 = 1 820,8 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2010/11

SKK/kg; EUR/100 kg

Období/odrůda	ADORA	CICERO	IMPALA	Min. cena ^A	Brambory celk. €/100 kg	Max. cena ^A
24. týden 10	-	-	-	11,32	12,40	20,00
25. týden 10	35,02	-	-	11,29	27,09	40,00
26. týden 10	32,15	32,74	-	28,00	32,98	40,00
27. týden 10	**28,73	28,57	28,57	24,00	29,88	36,06
28. týden 10	29,00	-	29,88	23,00	29,58	36,03
29. týden 10	27,71	MARABEL	27,26	23,00	27,53	40,00
30. týden 10	27,98	-	26,69	22,00	27,05	33,01
31. týden 10	31,86	25,18	-	20,00	28,00	33,02

Poznámka: 25 kg balení; Přepočít na € konverzním kurzem 1 € = 30,126 SKK; A = od 1.1.2009 uvádí ATIS ceny v EUR/100 kg v souvislosti s přechodem Slovenska na společnou Evropskou měnu a zároveň od 1.1. 2010 ATIS neuvádí ceny v SKK/kg; * = průměr cen brambor za období 18.-21.týden 2010;

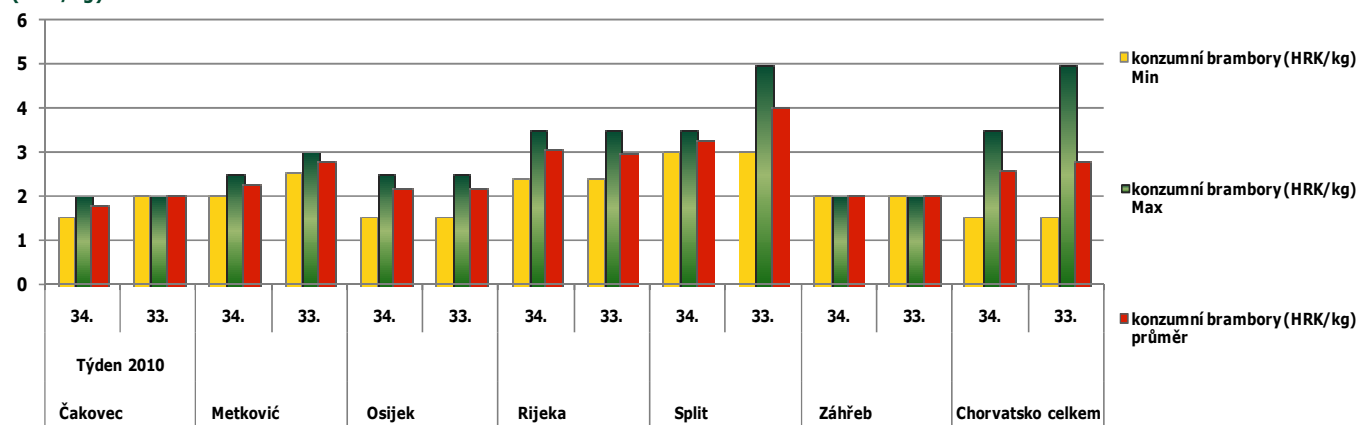
** = odrůda RIVIERA;

Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Chorvatsko

Velkoobchodní ceny brambor podle kategorie v jednotlivých regionech Chorvatska

(HRK/kg)

Pramen: www.tisup.mps.hr

Mezinárodní integrovaný tržní IS zemí SVE

EUR/100 kg

Období/země	Albánie	ČR	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Rumunsko	Srbsko	Slovensko
25.týden	-	23,56	17,13	-	29,61	16,65	35,40	28,72	27,09
26.týden	-	24,30	17,90	-	33,07	39,08	40,67	38,17	32,98
27.týden	-	24,29	20,26	-	31,07	34,02	40,67	38,14	29,88
28.týden	-	29,32	21,28	-	29,05	29,67	32,86	28,81	29,58
29.týden	-	29,42	21,28	-	25,51	18,83	46,69	28,50	27,53
30.týden	-	29,71	21,28	-	25,51	18,83	38,40	37,57	27,05
31.týden	-	29,13	24,80	-	21,95	17,37	32,90	37,57	28,00
32.týden	-	30,57	25,56	27,33	21,61	17,37	32,97	28,27	27,58
33.týden	-	30,46	-	-	20,78	17,37	41,22	28,60	26,25

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;

Pramen: Agricultural Market Information Service for Central and Eastern European Countries- AGRIMIS, Německo; https://www.agrimis.info

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 23.8 – 25.8. 2010

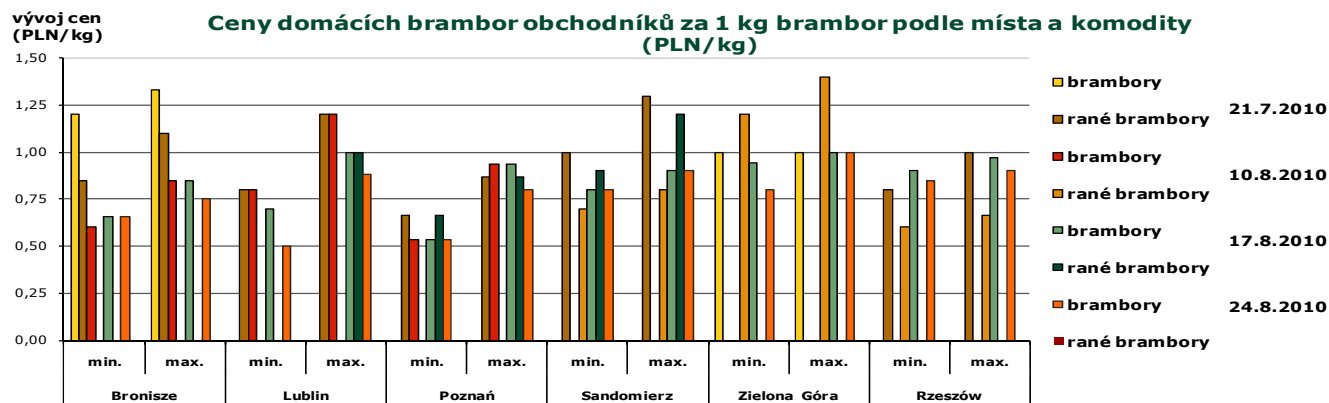
PLN/kg

Trh Polsko	Bronisze 25.8.2010		Lublin 24.8.2010		Poznaň 25.8.2010		Sandomierz 25.8.2010		Zielona Góra 24.8.2010		Elbląg 23.8.2010	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Konz. brambory	0,66	0,75	0,50	0,88	0,53	0,80	0,80	0,90	0,80	1,00	0,85	0,90
Rané brambory*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi; pozn. * = rané brambory domácí provenience

Polsko

Pramen: www.minrol.gov.pl

Srbsko

Ceny brambor v Srbsku - období 12.-18.7.2010 (28. týden)

Srbsko: (DIN/kg)	Bělehrad	Kraljevo	Niš	Kragujevac	-	Vranje
konz. brambory žluté	23	20	18	-	-	-
konz. brambory červ.	23	20	15	-	-	-
Vojvodina: (DIN/kg)	-	-	-	Novi Sad	Subotica	-
konz. brambory žluté	-	-	-	20	-	-
konz. brambory červené	-	-	-	20	20	-

Poznámka: 1 € = 103,97 RSD (Srbský Dinár); "0" = cena nebyla stanovena;
Pramen: www.stips.minpolj.gov.rs; www.stips.radionicaakrug.com/stips/

Britský výzkum GM brambor opět pokračuje

Britské ministerstvo zemědělství povolilo vědcům z výzkumné laboratoře TSL pokračovat v provádění tříletého pokusu na geneticky modifikovaných bramborách.

Britské ministerstvo zemědělství životního prostředí, potravin a záležitostí venkova DEFRA povolilo vědcům z výzkumné laboratoře The Sainsbury Laboratory (TSL) pokračovat v provádění tříletého pokusu na geneticky modifikovaných bramborách.

Práce na pokusu se má uskutečnit na poli v létě tohoto roku. DEFRA schválila tento pokus financovaný vědeckou radou Biotechnology & Biological Sciences Research Council (BBSRC) po konzultaci s veřejností.

Vědci z TSL, součástí výzkumného centra John Innes Centre, testují brambory, které jsou geneticky modifikovány tak, aby byly resistantní vůči plísni bramborové (*Phytophthora infestans*), která způsobuje roční ztráty cca 3,5 miliard liber v celém světě a na ochranu proti ní vynakládají pěstitelé 350 liber na hektar každou sezónu.

Dva geny, které dávají bramborám resistenci vůči tomuto patogenu, jsou pro tento pokus izolovány z jihoamerického planého nejedlého druhu brambor.

Bezpečnost je v průběhu testů zprůšněna po zničení několika britských pokusů protestujícími lidmi ve Velké Británii v posledních dvou letech. Účelem tohoto pokusu je testovat účinnost genů resistance vůči plísni bramborové.

Zástupce BBSRC řekl: Náš přístup má vysokou pravděpodobnost, že pomůže minimalizovat dopad zemědělství na prostředí tím, že se sníží aplikace fungicidů na ochranu proti plísni bramborové. Věříme, že vědecké úkoly výživy rostoucí lidské populace na nás klade odpovědnost, jako výzkumníky financované veřejností, abychom důkladně prozkoumali všechny potenciální způsoby, kterými by mohly být udržitelně využívány biologické vědy a biotechnologie pro zvýšení produkce potravin – včetně například genetických modifikací ve šlechtění a používání přírodních biologických činitelů v ochraně proti škůdcům a chorobám. Jestliže to bude úspěšné, a tento přístup může být rozvinut, tam bude snížený dopad pěstování brambor na prostředí díky omezenému používání agrochemikálií. To prospěje každému včetně farmářů. Doufáme, že společnosti budou chtít v budoucnosti licencovat tyto geny a umístit je do komerčních plodin.

Pramen: www.agronavigator.cz

Chorvatsko

Ceny brambor na tržnicích vybraných měst – 34.týden 2010 (od 23.08.2010 do 29.08.2010) HRK/kg

Brambory konzumní	Čakovec	Osijek	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	1,50	1,50	2,40	3,00	2,00	1,50
max.	2,00	2,50	3,50	3,50	2,00	3,50
průměr	1,75	2,17	3,05	3,25	2,00	2,57

Pramen: www.tisup.mps.hr

Nový návrh Evropské komise ke GMO

Výzkumníci americké výzkumné organizace ARS učinili zajímavá zjištění o genetickém a geografickém původu typů druhu brambor *Solanum tuberosum*.

Díky botanikovi americké výzkumné organizace ARS (Agricultural research Service) Davidu Spoonerovi a jeho spolupracovníkům nyní znají šlechtitelé brambor ve světě skutečnost: některé ze zárodečných plazem, které používají k vyvíjení nových kultivarů, nepocházejí z míst, o kterých si mysleli, že je místem jejich původu.

Spooner, který pracuje ve výzkumné jednotce Vegetable Crops Research Unit při ARS v Madisonu ve státě Wisconsin a jeho další kolegové z výzkumného Centra International Potato Center v Limě v Peru nedávno objevili, že zárodečná plazma brambor s názvem „Neo-Tuberosum“ má původ, který může být vystopován v jižní nížině Chile, nikoli v Andách, jak se předtím myslelo.

Původní brambory rostou ve dvou oblastech: nížina Chile a hory Andy od západní Venezuely jižně po severní Argentinu. Tyto skupiny kultivarů brambor druhu *Solanum tuberosum* se liší hlavně adaptací na délku dne, což je počet hodin denního světla potřebný k tomu, aby brambory začaly vytvářet hlízy („tuberizovaly“).

Andské brambory *S. tuberosum* skupiny Andigenum Group jsou adaptovány na podmínky krátkého dne, které existují v andských horách. Na druhé straně chilské brambory *S. tuberosum* skupiny Chilotanum Group prospívají v podmínkách dlouhého dne dále na jih, proto jsou přizpůsobeny na růst v dalších prostředích s podmínkami dlouhého dne jako Evropa a Severní Amerika.

Andské brambory obsahují mnoho žádoucích charakteristik, jako například resistenci vůči virům X a Y,

dřívější tuberizaci a vyšší výnosy. V šedesátých letech usiloval anglický šlechtitel brambor Norman Simmonds o získání andských brambor a jejich adaptaci pro využití v oblastech s dlouhým dnem. Tato nová zárodečná plazma brambor byla nazvána „Neo-Tuberosum“ a je široce využívána šlechtiteli brambor ve světě k vyvíjení nových odrůd brambor.

Spooner a jeho kolegové se původně snažili změřit, kolik genetického základu moderních odrůd brambor a šlechtitelských linií se rozšířilo, pokud jde o andské a chilské místní odrůdy. Tento tým použil mikrosatelitní genetické markery – nástroje používané taxonomy pro rozlišování blízké příbuzných druhů – genotypu 193 odrůd brambor a šlechtitelských linií a rozlišování andských odrůd od chilských.

Toto úsilí odhalilo, že všech šest „čistých“ klonů „Neo-Tuberosum“ původních populací vytvořených Simmondsem a 33 odrůd nebo šlechtitelských linií s původem Andigenum obsahují markery plastidové DNA typické pro zárodečnou plazmu Chilotanum. Tato zjištění znamenají, že zárodečná plazma Neo-Tuberosum není striktně produktem křížení mezi andskými bramborami.

Vědci, kteří studují evoluční historii organismů, budou potřebovat znovu zvážit evoluci šlechtěných brambor. Tento objev ukazuje na větší řadu otázek, které mohou změnit znalosti identifikace a klasifikace brambor.

Výzkumníci si myslí, že šlechtitelé nyní mohou na základě nových zjištění přezkoumat hodnotu materiálu z andských brambor a doufají, že je budou využívat k vyvíjení nových odrůd s charakteristikami, které si farmáři a spotřebitelé přejí.

Pramen: www.agronavigator.cz

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 1.9. 2010

1 EUR – 24,735 Kč 1 HRK – 3,400 Kč 100 HUF – 8,639 Kč 1 PLN – 6,200 Kč 1 GBP – 29,764 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF